

29/05/2011 - ඉරිදා ලංකාදීප

විශ්ව විද්‍යාල සංස්කෘතියේ විප්ලවීය වෙනසක් උදෙසා - මිලින්ද මොරගොඩ

විශ්ව විද්‍යාලයට ඇතුළත්වන සිසුන්ට නායකත්ව පුහුණු වැඩ සටහනකට සම්බන්ධ කරන්නට අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය තීරණය කර තිබේ. මෙය අලුත් තීරණයකි. අලුතින් යමක් සිදුවන විට එයට විරුද්ධවීම සාමාන්‍යයෙන් සිදුවන දෙයකි. මෙම වැඩ සටහන යුද හමුදා පුහුණුවක් බව චෝදනා කරන විපක්ෂය විවැනි පුහුණුවක් දිය යුතු නැතැයි තර්ක කරයි. විශ්ව විද්‍යාලයට සුදුසුකම් ලබන දරුවන්ට යුද පුහුණුවක් දෙන්නට නීතියෙන් ඉඩක් නැතැයි ද තර්කයක් ඇත. පුහුණු වැඩසටහන පවත්වන්නේ හමුදා කඳවුරු ආශ්‍රිතවය. විනය ගරුකබව ඇති කරන, නායකත්ව හා පෞර්ෂ ගුණාංග වැඩි දියුණු කරන මෙම අලුත් වැඩසටහන යහපත් පුරවැසියෙකු බිහිකිරීමේ අරමුණින් පවත්වන එකක් බව රජයේ අදහසයි.

විශ්ව විද්‍යාලයට ඇතුළත්වීමේ අවස්ථාව ලබන්නේ බුද්ධිමත් දරුවන්ය. ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් පද්ධතියට වාර්ෂිකව ඇතුළත්වන සිසුන් ලක්ෂ ගණනකි. එයින් විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනයකට අවස්ථාව උදා කර ගන්නේ දහස් ගණනක් පමණකි. දත්ත පෙන්වන අන්දමට පළමුවන වසරට ඇතුළත්වන සිසුන්ගෙන් සියයට එකකටත් අඩු පිරිසක් පමණක් විශ්ව විද්‍යාලයට ඇතුළත්වීමේ වරම් හිමිකරගනී. මෙරට උසස් අධ්‍යාපනය ලැබීමට දක්ෂතාවය පමණක් නොව වාසනා ගුණය ද අවශ්‍යය. විවැනි දක්ෂ වාසනාවන්ත දරුවන් විනයක් නැති, පෞර්ෂය අතින් හීන, නායකත්වයක් නැති දුබල කණ්ඩායමක්ද? විශ්ව විද්‍යාලයට ප්‍රවේශ වීමට සුදුසුකම් ලබන දක්ෂ දරුවන් තුළ විවැනි ගුණාංග අඩුනම් පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් පසු විවෘත සමාජයට ඇතුළුවන සෙසු සියයට අනූනමයක් පමණ වන දරුවන්ගේ තත්ත්වය කෙබඳුද? මෙම ප්‍රතිවිරෝධතා අප සාකච්ඡා කළ යුතුය.

විශ්ව විද්‍යාලය ඥාන ගවේශනයට ඉඩ ඇති තැනෙකි. එහි තර්කයට ඉඩක් ඇත. වාදයට අවස්ථාව තිබේ. නියුණු සංවාද විශ්ව විද්‍යාලය තුළ තිබිය යුතුමය. නමුත් මේවා බුද්ධිමය සංවාද විනා ගත මරාගන්නා අරගල විය යුතු නැත. මෑත භාගය තුළ විශ්ව විද්‍යාල පද්ධතිය ගැටුම් හා අරගල වලින් පිරී ස්ථානයක් බවට පත්විය. වෙනස් මතයක් දැරීම සාහසික අපරාධයක් වූ අතර දේශපාලන න්‍යායයන් විශ්ව විද්‍යාල සිසු සංස්කෘතිය ආක්‍රමණය කළේය. සිසු සංගම් යනු දේශපාලන පක්ෂ ශාඛා සංවිධාන බව බාහිර සමාජයට හොඳින් පෙනෙන්නට පටන් ගත්තේය. පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් පසු උසස් අධ්‍යාපනයට ඇතුළුවන දරුවන්ට දේශපාලනය කිරීමේ අයිතියක් ඇත. මෙරට පවතින ව්‍යවස්ථාව අනුව නිසි වයස සම්පූර්ණ වුවන්ට සිවිල් අයිතිවාසිකම් හිමිවෙයි. එනමුත් එම අයිතිය තවත් දරුවෙකුගේ අයිතියට හානිකරන එකක් විය යුතු නැත. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ උතුම් ගුණාංගය වියයි. එනමුත් පසුගිය වසර කිහිපය තිස්සේ ඇති වූ ගැටුම් විශ්ව විද්‍යාල පද්ධතියේ බරපතල විනය පිරිහීමේ තරම දක්වන මහා සංකේතයකි. ශිෂ්‍ය කණ්ඩායම් අතර ගැටුම් වලදී සිසුන් තුවාල කර ගත්හ. ජීවිත හානිකරගත්හ. විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්ය මණ්ඩලය ප්‍රාණ ඇපයට තබාගෙන ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කරන්නට ද, දරුවන් අතින් ගුරුවරුන් අඩන්තේට්ටම් වලට ලක්වන අන්දමද දැක ගත හැකි විය. විශ්ව විද්‍යාලයට ඇතුල් වීමෙන් පසු සාහසිකත්වයට සමීප වන බව පෙනෙන තරමට එහි සංස්කෘතිය වෙනස් වූ බව දැක ගත හැකි විය. බුද්ධියේ නිම්වලලු පුළුල් කළ යුතු උසස් අධ්‍යාපනික නිකේතන පොලිසිය හා හමුදාව කැඳවිය යුතු තැනෙක් බවට පත්විය. මෙය වූ කලී බරපතල තත්ත්වයකි. රටේ අනාගතය භාර ගැනීමට ඉහළ දැනුමෙන් පිරිපුන් අදහස් ඇති විය යුතු දරුවන් විය පසෙක තබා කලහකාරී ලෙස හැසිරෙන්නට පටන් ගැනීම උසස් අධ්‍යාපන අංශයේ ඇති දුබලතා පෙන්නුම් කරන කැඩපතක් විය.

ශ්‍රීමත් අයිවෝ ජෙහිංගේස් මහතා ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ උප කුලපති ධුරය හොබවන අවස්ථාවේ දී එම විශ්ව විද්‍යාලයේ පළමු සිසු කණ්ඩායම ද උද්ඝෝෂණය කළ බව ඉතිහාසය කියයි. උද්ඝෝෂණය කළ තරුණන්ට තදින් අවවාද කළ ජෙහිංගේස් ප්‍රශ්න විසඳාගත යුතු සාකච්ඡා කිරීමෙන් බව පෙන්වා දී කෝපි කොප්පයක් බී සාකච්ඡා කරන්නට ආරාධනා කළ උප කුලපතිවරයා ප්‍රශ්න සමථයකට පත් කරගෙන ඇත. අද විවැනි පසුබිමක් නැත.

ඉගෙනුම ලබන සිසුන්ට විශ්ව විද්‍යාල පද්ධතියේ ගැටලු නැතැයි කිව නොහැකිය. අධ්‍යාපනය හා උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා ආණ්ඩු විශාල මුදලක් වැය කරයි. මේවා මහජන මුදල්ය. දරුවන් ශාලා පහසුකම් නැති බව කියන විට ගොඩනැගිලි ඉදි කරයි. සමත්වන සිසුන් ට ප්‍රමාණවත් අධ්‍යාපනයක් ලබන්නට ඉඩ නැති බවට අදහස් පැන නැගෙන විට අලුත් විශ්ව විද්‍යාල ඉදිකරයි. නවාතැන් ඉගෙනුමට මහපොළ ශිෂ්‍යත්ව, ඉගෙනුමෙන් පසු රැකියා යනාදී වශයෙන් ඵදාට වඩා පහසුකම් අද සිසුන්තු භුක්ති විඳිති. චීනය ගොඩ නගන අවස්ථාවේ දී චීන උසස් අධ්‍යාපනය පවත්වාගෙන ගියේ ගල් ගුහා වලය. චිලිමහනේය. දැනුම අවබෝධය මිස විය ලැබෙන තැන ගැන චිනි දී විශේෂත්වයක් නොවීය. විශ්ව විද්‍යාල පද්ධතිය දියුණු වූයේ උද්ඝෝෂණය කර ඉල්ලීම් දිනාගැනීමෙන් බව තර්ක කරන්නට හැකිය. නමුත් විශ්ව විද්‍යාල පද්ධතිය තුළ තිබිය යුතු දැනුම සොයා යාමේ අරගලයයි. දරුවන් බුද්ධිමත් අන්දමින් තමන්ට හිමි අවස්ථා ගැන සංවාද කළ යුතුය.

විශ්ව විද්‍යාලය තුළ මහත් බලාපොරොත්තු ඇතිව ගත කරන කාලයෙන් පසු උපයා ගන්නා උපාධිය ට හිමි තැන ගැන සැහිල්ලට පත්විය හැකිද? රජය වියදම් කර උගන්වා උපාධිය හිමි කරගන්නා දරුවන් ආණ්ඩුවේ රැකියා ඉල්ලා විදි බසිති. විශ්ව විද්‍යාලය ආණ්ඩුවෙන් යැපෙන බුද්ධිමතුන් බිහිකරන තැනක් නොවේ. විශ්ව විද්‍යාල වලින් ඉගෙන ගන්නා දරුවන් රැකියාවක් සොයන විට ඔවුන්ට උගන්වා ඇත්තේ වෙළඳ පොළේ ඇති රැකියා වලට සරිලන දැනුම නොවේ. විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය කාලීනව වෙනස් වී නැත. මේ නිසා උපාධියට ඉගෙන ගන්නා දෙයින් රැකියාවක් සොයා ගැනීම දුෂ්කරය. චිනි තරගකාරීත්වයට මුහුණ දෙන අන්දම උගන්වන්නේ නැත. මේ නිසා දරුවන් තුළ අධ්‍යාපනය ගැන විශ්වාසය ද බිඳ වැටී තිබේ.

විශ්ව විද්‍යාලයේ පමණක් නොව සමාජයේ ද පාලකයන් කෙරෙහි විශ්වාසය හා චීනය පිරිනෙන්නට, හේතුවක් තිබිණ. දශක තුනක් පැවති යුද පරිසරය වියට මූලික හේතුවයි. සාමාන්‍ය නීතිය අහිමිවන උණ්ඩයේ හා බෝම්බයේ බලය මතුවන විට සංවාදයෙන් තර්කයෙන් ප්‍රශ්න විසඳාගැනීමේ ආකෘතිය සමාජයෙන් ගිලිහෙයි. නොදැනුවත්වම අප සමාජය ඇතුල් වී තිබුණේ මෙම සාහසික යුගයටය. චිනි අන්ධකාර බව තවමත් පහව නැත. සම්බුද්ධත්ව ජයන්තිය ගැන ප්‍රචාරය කළත්, නිතර බොදු ගුණ ගායනා කළත් පන්සිල් ගන්නා සමාජයේ වැඩිදෙනෙකු තුළ අතෘප්තිය, වෛරය හා ක්‍රෝධය බලපවත්වන ලද බව පැහැදිලිව පෙනිණ. විශ්ව විද්‍යාලයට ඇතුළු වූයේ ද වියයි. යම් ප්‍රශ්නයක් දෙස සාවධානව දෙපැත්ත බලා යුක්ති සහගත තීන්දුවක් ගන්නට අපොහොසත් වන තරුණන්ගෙන් පොලු මුගුරු ගෙන අධිපතිවාදී මතයක් වෙනුවෙන් තර්ක කරනවා විනා වෙන අපේක්ෂා කළ හැක්කේ කුමන සාධාරණත්වයක්ද?

ඇමෙරිකාවේ ජනාධිපති ධුරය හෙබවූ ජෝන් ඇඩම්ස් මහතා ගේ අදහසක් සිහිපත් කිරීම වටී. "I studied war and politics so that my sons can study economics and commerce, so that their sons can study poetry and music". චිනි දළ සිංහල අරුත අනාගතය පිළිබඳ දර්ශනයකි. " මම යුද්ධය හා දේශපාලනය හදාරමි. ඒ මගේ දරුවන්ට ආර්ථිකය හා වෙළඳාම උදෙසාය. ඔවුන්ගේ දරුවන් ට කාව්‍ය හා සංගීතය හදාරන්නට වියන් හැකි වනු ඇත." යනු චිනි අදහසයි.

ජාතීන් අතර අවිශ්වාසය හා සැකය වැඩි කර ඇත්තේ ත්‍රස්තවාදි ක්‍රියාකාරකම්ය. දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ සිදුවූ මනුෂ්‍ය ඝාතන හා දේපල විනාශය මගින් රටට අහිමි කර ඇති අවස්ථා විශාලය. උතුරේ පමණක් නොව දකුණේ ද නොසන්සුන්තා ඇතිවිය. මේ යුධ පරිසරයෙන් මිදුන සමාජයට ග්‍රීන් ආර්ථිකය හා වෙළඳාම සඳහා ගමන්කිරීමේ අවස්ථාව උදා වී තිබේ. වර්තමාන පරපුර යුද්ධය අවසානයේ ආර්ථිකය දියුණු කිරීමෙන් පසු අනාගත සමාජයට කලාව හා සාහිත්‍ය විඳින නිදහස් සාමකාමී අවස්ථාවක් බිහි කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ හැකිය. අද යුගයේ රටේ දර්ශනය විය යුත්තේ වියයි. වියට රට චිකමුතු කළ යුතුය.

සැනසිලිදායක පරිසරයක් ස්ථාපිත කළ යුතුය. එය කළ හැකි සන්සුන් මනසක් ඇති විද්වත් පරිසරයක පමණකි. විශ්ව විද්‍යාලය එහි පළමු පදනම් විය හැකිය. ගැටුම් මරාගැනීම් නැති, ග්‍රිහුම සොයා යන කෙම් බිමක් බවට විශ්ව විද්‍යාලය පත් කිරීම යුධ පරිසරයෙන් සාමකාමී යුගයකට අවතීර්ණ වන මේ මොහොතේ අප සියලු දෙනාගේ ම වගකීමකි.

මේ වෙනුවෙන් ආකල්ප වෙනස් කිරීමක් අවශ්‍යය. විශ්ව විද්‍යාල තරුණන්ට දේශපාලනය කිරීමට අයිතියක් ඇතත් එහි දේශපාලන මතවාද පවත්වාගෙන යාම යල් පැන ගිය අදහසකි. සාම්ප්‍රදායික පක්ෂ දේශපාලනයට වෙනස් අලුත් සංකල්ප අලුත් මතවාද ඇතිකර ඒවා සමාජයට හඳුන්වා දිය යුතු විශ්ව විද්‍යාල තරුණයාය. විශ්ව විද්‍යාලය සමාජයට ඥානය සැපයිය යුතුය. විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්ය මහාචාර්යවරු රටේ දියුණුව වෙනුවෙන් නොයෙකුත් ව්‍යාපෘති ඇතිකළ යුතුය. රජය හා පුද්ගලික අංශය සමග සම්බන්ධවී කරන එම ව්‍යාපෘති මගින් විශ්ව විද්‍යාල තරුණන් අතර ව්‍යවසායකත්වය ඇතිවෙයි. අත්ප්‍රියවී සහිත හිමි පරපුරක් රැකියා ජනිත කරයි. අද විවැනි වැඩ පිළිවෙලක් නැත. උතුරේ හා දකුණේ පැවති ත්‍රස්තවාදයෙන් වැඩිපුර හානි සිදුවූයේ තරුණ පරම්පරාවටය. විශ්ව විද්‍යාලයට යා යුතු තරුණන්ට හමුදාවට බැඳෙන්නට සිදුවිය. සමාජ අසාධාරණය හා අයුක්තිය හමුවේ රජයට එරෙහි සංවිධාන වලට එකතු වී ආයුධ ගන්නට සිදුවිය. මේ අවාසනාවන්ත තත්ත්වය විසින් බුද්ධිමත් තරුණ පරම්පරා දෙකක් රටට අහිමි කර තිබේ. එයින් රටට සිදුවූ හානිය මිළ කළ නොහැකිය. ඔවුන් වගුවන ලද රුධිරය වත්මන් ක්‍රමය ආරක්ෂා කර ඇත. එරෙහිවීමෙන්, ත්‍රස්තවාදයෙන් කරන ලද විප්ලව අද සිදුවන්නේ තාක්ෂණයෙනි. රජය වියදම් කර අධ්‍යාපනය ලබා දී රජයේ සේවයේ පත්මත් ලබන විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය අද වෙනස් මුහුණුවරක් ගත් එකකි. ලෝකයේ ඕනෑම තැනක සිට, ඔක්ස්ෆර්ඩ්, කේම්බ්‍රිජ් විශ්ව විද්‍යාල වල අධ්‍යාපනය ලබන්නටත්, ඒ ග්‍රිහුම අනුව දක්ෂයන්ට ලෝකයේ ඕනෑම තැනකට සේවය කරන්නටත් දොරටු විවර වී තිබේ. එය තොරතුරු තාක්ෂණයේ දක්ෂතාවයයි. ශ්‍රී ලංකාව වැනි දුප්පත් රටවල දූපත් මානසිකත්වයේ සිටින ඇතැම් කණ්ඩායම් මේ විවෘත ලෝකය අවබෝධ කර ගන්නට අසමත්ය.

මේ දැනුම පදනම් කරගත් නව සමාජයට අප ඇතුල් විය යුතුය. එහි ඇති තරගකාරීත්වය හා අලුත් අවස්ථා දිනාගත යුතුය. එයට ප්‍රවේශ විය හැක්කේ නවක වධය දීමෙන් ද, ප්‍රතිවාදී මත දරන්නන් ඝාතනය කිරීමෙන් ද? දේශපාලන පක්ෂ වල අනුගාමිකයන් වී රාජ්‍ය පාලනයට අභියෝග කිරීමෙන්ද? අතීත අත්දැකීම් පදනම් කරගෙන මෙතෙක් පැවති සම්ප්‍රදායික ගමන වෙනස් කරන හැරවුම් ලක්ෂයක් අවශ්‍යය. සිංගප්පූරුව දියුණු කරන අවස්ථාවේ ලී ක්වාන් යු මහතා සමාජයට අනිවාර්යය ජාතික සේවය නියම කළේය. ස්විට්සර්ලන්තය, ඊශ්‍රායලය වැනි රටවල අදටත් ජාතික සේවය පවත්වාගෙන යයි. බ්‍රිතාන්‍යයේ රජපවුලේ සාමාජිකයන් පවා යුධ බිමට යයි. යුධ පුහුණුව ලබයි. එයින් අදහස් කරන්නේ සමාජයේ සමානාත්මතාවය ඇති කිරීමයි. විවිධ මානසික මට්ටම් වල සිටි ජන කොටස් එකමුතු කර රට වෙනුවෙන් එක අරමුණකට යොමු කිරීමයි. මෙවැනි ජාතික සේවාවක් අප රටට ද අවශ්‍ය බව මම මෙයට පෙර ද අවස්ථා කිහිපයක දී පෙන්වා දී ඇත. විශ්ව විද්‍යාල පද්ධතිය හරහා මෙවැනි පුහුණුවකට ඉඩ කඩ විවෘතවීම විවෘත මනසකින් අධ්‍යයනය කිරීම සමාජයේ වගකීමකි.

යුද්ධයක් නොතිබුණ සිංගප්පූරුව සමාජයේ සියලුම දෙනා එකම තැනකට ගෙන එන්නට ජාතික සේවය උපයෝගී කර ගත්තේ විශාල ව්‍යාපෘතියක් වශයෙනි. ආරම්භක අවස්ථාවේ සියලු තරුණන් අනිවාර්යය ජාතික සේවයට යොමු කරන්නට සිංගප්පූරු දෙමාපියන් ඔවුන් කැඳවාගෙන ආවේ යුද්ධයට යවන්නට සූදානම් කරන්නාක් මෙනි. අද මෙරට විශ්ව විද්‍යාල තරුණන් ගේ දෙමවුපියන්ගේ ආකල්පය ද එයයි.

එතැනදී ඇති වූයේ හැඟීම් සහ ආකල්ප වෙනස් කිරීමයි. රට වෙනුවෙන් කැපවන බවට ජාතික හැඟීම ඇති කිරීමයි. එය සාර්ථක විය මගේ රට, මගේ දේශයේ උන්නතිය වෙනුවෙන් කැපවීම වැනි ආකල්ප සිංගප්පූරුව වැනි භාෂා රුසක් කතා කරන විවිධ ජාතීන්ට අයත් සමාජයකට හුරු වූයේ මේ ජාතික සේවය වැඩ සටහන සමගය. එතැනට පැමිණෙන

තරුණ පිරිස අතර දුප්පත් පොහොසත් බේධ නැත. විනය හා ශික්ෂණය ජනිත කරවයි. හැම දෙයක්ම කරන්නේ ක්‍රමානුකූලවය. සමාජයේ පෙලැන්ති අනුව හෝ බලය ඇති තරම අනුව ජාතික සේවයේ වරප්‍රසාද දිනා ගත නොහැකිය. සමානාත්මතාවය හා සියලුම දෙනාට ඇත්තේ එකම අවස්ථාව බව සමාජයකට ඒත්තු යන්නේ මෙවැනි ව්‍යායාම හරහාය.

එවැනි ජාතික සේවාවක් හෝ අනිවාර්ය පුහුණුවක් සඳහා ආණ්ඩුවකට ආයෝජනය කරන්නට සිදුවන මුදල විශාලය. ශ්‍රී ලංකාව වැනි මැදි ආදායම් පවතින රටකට සමාජයේ සියලු දෙනාට ජාතික සේවා වැඩසටහනකට සම්බන්ධ කිරීම දරා ගත නොහැකි වියදමකි. නමුත් වර්තමානයේ සමාජය තුළ දක්නට ලැබෙන බෙදීම් හා රට වෙනුවෙන් කැපවීම සම්බන්ධයෙන් ඇති දුර්වලතා දකින විට මෙවැනි ආයෝජනයක් අපතේ යා නොහැකිය. පාසල් පද්ධතිය තුළ කෙසේදී සේවාව තිබුණි. පුරවැසියන් වශයෙන් ස්වේච්ඡා හමුදා සේවය පැවතුනි. එවැනි පුහුණුවක් ලැබූ කිසිවෙකු එහි වැරද්දක් දකින්නේ නැත. අදටත් පාසල් මට්ටමින් විශ්ව විද්‍යාල මට්ටමින් හා පුරවැසියන් වශයෙන් රට ආරක්ෂා කරන්නටත් සමාජ විනය ගොඩ නගන්නටත් ස්වේච්ඡා පුහුණුව ඇති කළ යුතුය.

මේ වූකලී අපේ සිතූම් පැතුම් හා ආකල්ප සම්බන්ධයෙන් ඇති කර ගත යුතු වෙනසකි. යටත් විජිත උවමනාව අනුව සමාජය බෙදා ශ්‍රමයට නොව තමුන්ට සේවය කරන රාජ්‍ය සේවයේ ලිපිකරු හෝ ටයි පටි පළඳින සමාජයට ගරු කරන්නට පෙළඹවූයේ බටහිර යටත් විජිත වාදීන්ය. සමාජයේ ආරක්ෂාව හා නීතිය අතට ගෙන ඔවුන්ට උවමනා පරිදි නීතිය හසුරුවමින් සමාජය බලා ගැනීමේ වගකීම අධිරාජ්‍යවාදීන් අතට පත්ව තිබූ අතර පුරවැසියන්ට ඉතිරි වූයේ වහල් බවේ ලක්ෂණ පමණකි. ආරක්ෂක අංශ පාලකයන් යටතේ තබා ගත්තේය. යටත් විජිත වැසියන්ට සිදුවූයේ රැජන වෙනුවෙන් සේවය කිරීමටය. යටත්විජිතවාසීන්ට යුධ පුහුණුව හා විනය තහනම් වූයේ එය අධිරාජ්‍යයට අභියෝගයක් විය හැකිය යන සැකය නිසාය. අදටත් එය විසේමය.

යුධ පරිසරයකින් මිදී රට තුළ අලුත් බලාපොරොත්තු ඇතිවන මෙවන් මොහොතක් අලුතින් සිතන්නට හොඳ අවස්ථාවකි. පවතින සමාජ වැරදි ජාත්‍යන්තරයේ හෝ මෙරට අතීත සම්ප්‍රදාය අනුව යමින් නිවැරදි කර ගත යුතු මොහොතකි. විශ්ව විද්‍යාලය අධ්‍යාපනයේ විප්ලවීය සංස්කෘතියක් බිහිකරන තැනක් බවට පත් කර ගත යුතුය. අවි ආයුධ හෝ පොලු මුගුරු ගෙන සහෝදර සිසුන් සමග කරන අරගලය වෙනුවට ජීවිතය ජය ගන්නට හා රට ගොඩනගන්නට කැපවීමට හුරුවන තැන බවට පත් කර ගත යුතුය. එය කළ හැක්කේ ආකල්ප වෙනසකින් පමණකි. විවෘතව පවත්වන සංවාදයක් මගින් මේ වෙනුවෙන් දර්ශනයක් සකසා ගැනීම අපගේ අපේක්ෂාව විය යුතුය.